

**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 15. marraskuuta 2021
(OR. en)**

13244/21

**CONOP 69
COARM 213
CODUN 48
CFSP/PESC 1006**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät eräitä tavanomaisia aseita koskevan
yleissopimuksen (CCW-sopimus) kuudennesta tarkistuskonferenssista

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 3826. istunnossaan 15. marraskuuta 2021
hyväksymät neuvoston päätelmät eräitä tavanomaisia aseita koskevan yleissopimuksen
(CCW-sopimus) kuudennesta tarkistuskonferenssista.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT TIETTYJEN SELLAISTEN TAVANOMAISTEN
ASEIDEN KÄYTÖN KIELLOISTA TAI RAJOITUKSISTA, JOIDEN VOIDAAN
KATSOA AIHEUTTAVAN TARPEETTOMAN VAKAVIA VAMMOJA TAI OLEVAN
VAIKUTUKSELTAAN UMPIMÄHKÄISIÄ, TEHDYN YLEISSOPIMUKSEN
(CCW-SOPIMUS) KUUDENNESTA TARKISTUSKONFERENSSISTA**

(GENEVE, 13.–17. JOULUKUUTA 2021)

1. Euroopan unioni suhtautuu myönteisesti tiettyjen sellaista tavanomaisten aseiden käytön kielloista tai rajoituksista, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutukseltaan umpimähkäisiä, tehdyn yleissopimuksen (CCW-sopimus) kuudenteen tarkistuskonferenssiin, joka pidetään Genevessä 13.–17. joulukuuta 2021.
2. Kuudes tarkistuskonferenssi tarjoaa tilaisuuden vahvistaa yleissopimuksen täytäntöönpanoa. On erityisen tärkeää huolehtia siitä, että yleissopimuksessa otetaan huomioon uudet kehityssuuntaukset. EU palauttaa mieleen, että meidän on tehtävä kaikkemme yleissopimuksen toiminnan jatkuvuuden ja tulevaisuuden turvaamiseksi, sillä se on kansainvälisen humanitaarisen oikeuden keskeinen väline.
3. EU korostaa, että CCW-sopimus on ainutlaatuinen kansainvälinen foorumi, jossa yhdistyy diplomatian sekä oikeus- ja sotilasalan asiantuntemus. Sellainen aseiden aiheuttamien erityishaasteiden vuoksi, joiden katsotaan aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutukseltaan umpimähkäisiä, tämä asiantuntemus on aiemmin johtanut tiettyjen aseiden, kuten polttoaseiden, käyttöä koskevien rajoitusten hyväksymiseen, sellaisina kuin ne ovat kodifioituina pöytäkirjassa III, sekä tiettyjen aseiden käyttöä koskeviin kieltoihin, kuten ilmenee sokaisevista laseraseista tehdystä pöytäkirjasta IV. Yleissopimus tarjoaa muun muassa joustavan tavan reagoida aseteknologian uusiin kehityssuuntauksiin ja tukea sellaisen kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen olennaisesti kuuluvan osan täytäntöönpanoa, jolla ehkäistään ja lievennetään osaltaan sekä siviiliväestön että aseellisiin taisteluihin osallistuvien kärsimystä.

4. EU palauttaa mieleen, että CCW-sopimus ja sen pöytäkirjat ovat olennainen ja erottamaton osa kansainvälistä humanitaarista oikeutta, ja toistaa, että Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kunnioittamaan kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja noudattamaan sitä täysimääräisesti sekä jatkamaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämistä koskevien EU:n suuntaviivojen täysimääräistä täytäntöönpanoa.
5. EU korostaa, että on tärkeää saattaa yleissopimus ja sen pöytäkirjat yleismaailmallisiksi, mikä on edelleen EU:n ensisijaisia painopisteitä. EU tukee kaikkia pyrkimyksiä yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen yleismaailmallisuuden edistämiseksi, ja kannustamme voimakkaasti kaikkia maita, jotka eivät vielä ole sitä tehneet, liittymään niihin mahdollisimman pian. EU korostaa avoimuuden ja luottamuksen lisäämisen merkitystä CCW-sopimuksen ja sen pöytäkirjojen täytäntöönpanon yhteydessä ja kannustaa korkeita sopimuspuolia laatimaan säännöllisesti yksityiskohtaisia selvityksiä.
6. EU panee tyytyväisenä merkille tappavien autonomisten asejärjestelmien alalla kehitteillä olevia teknologioita koskevan työn, jota hallitustenvälisessä asiantuntijaryhmässä on viime vuosina tehty, ja panee merkille, miten merkittävästi se on lisännyt ymmärrystämme tästä monimutkaisesta aiheesta ja auttanut löytämään yhteistä maaperää. EU korostaa, että edistymisen kannalta on tärkeää, että hallitustenvälinen asiantuntijaryhmä jatkaa työtään myös CCW:n kuudennen tarkistuskonferenssin edellä vankan toimeksiannon pohjalta. EU painottaa, että CCW on tässä suhteessa asiaankuuluva kansainvälinen foorumi ja että odotamme sen tuottavan tuloksia. EU on edelleen sitoutunut jatkamaan toimiaan hallitustenvälisessä asiantuntijaryhmässä varmistaakseen, että lopputuloksessa otetaan huomioon tarve noudattaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti kansainvälistä humanitaarista oikeutta, asiaankuuluvat eettiset näkökohdat huomioon ottaen. EU korostaa, että ihmisten on tehtävä tappavan voiman käyttöä koskevat päätökset, valvottava käyttämiään tappavia asejärjestelmiä ja oltava vastuussa voimankäyttöä koskevista päätöksistä, niin että kansainvälisen oikeuden, erityisesti kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, noudattaminen voidaan varmistaa.

7. EU on edelleen täysin sitoutunut vähentämään miinojen, ansojen ja muiden taisteluvälineiden aiheuttamaa kärsimystä ja vahinkoa. Muutettu pöytäkirja II on tärkeä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden väline, ja kehotamme kaikkia valtioita, jotka eivät vielä ole sitä tehneet, liittymään tähän pöytäkirjaan.
8. EU on erittäin huolestunut siitä, että omatekoisilla räjähteillä suoritettavilla iskuilla on jatkuvasti vakavia vaikutuksia eri puolilla maapalloa, sekä kyseisten räjähteiden umpimähkäisestä käytöstä ja vaikutuksista, erityisesti terrori-iskujen yhteydessä. Omatekoisten räjähteiden käyttö siviiliväestöä ja -infrastruktuuria vastaan, terveydenhuoltojärjestelmät mukaan lukien, aiheuttaa hälyttävää humanitaarista vahinkoa etenkin kaupunkiympäristöissä ja edellyttää kiireellisiä toimia. Maailmanlaajuisen uhan torjumiseksi tarvitaan toimia, joilla tehostetaan ennaltaehkäisyä, varautumista ja reagointia. Asianmukaisten suojatoimenpiteiden kehittämiseksi tarvitaan järjestelmällistä tietojenvaihtoa tapauksista, joihin liittyy omatekoisia räjähteitä. Lähtöaineiden saatavuutta olisi rajoitettava huolehtimalla sodan räjähtämättömien jäänteiden oikea-aikaisesta hävittämisestä pöytäkirjassa V esitetyn veloitteen mukaisesti ja ampumatarvikkeiden varastojen turvallisesta hallinnasta. Räjähteiden lähtöaineiden laittoman kaupan reitit olisi tunnistettava ja niihin olisi puututtava. Dekontaminointi on toteutettava yhdessä muiden aseistariisuntasopimusten, kuten jalkaväkimiinat kieltävän sopimuksen, mukaisten toimien kanssa; kyseisessä sopimuksessa veloitetaan sopimusvaltiot raivaamaan kaikentyyppiset jalkaväkimiinat, omatekoiset jalkaväkimiinat mukaan lukien.

9. EU tuomitsee jyrkästi jalkaväkimiinojen, myös omatekoisten jalkaväkimiinojen, kaikenlaisen käytön, joka rikkoo jalkaväkimiinojen vastaista toimintamallia. Euroopan unioni ei hyväksy jalkaväkimiinojen käyttöä missään, koskaan eikä kenenkään toimesta. Vetoamme kaikkiin toimijoihin, jotta ne pidättyisivät jalkaväkimiinojen tuotannosta, hankinnasta, varastoinnista, kaupasta, säilyttämisestä tai siirrosta ja lopettaisivat jalkaväkimiinojen käytön kaikkialla maailmassa riippumatta siitä, ovatko ne teollisesti valmistettuja vai omatekoisia. Jalkaväkimiinojen ja sodan räjähtämättömien jäänteiden yksittäisille henkilöille, perheille, yhteisöille, alueille ja valtioille aiheuttama rasite on edelleen valtava. Miinoja koskevan yhteistyön ja avun tärkeimpänä toimittajana EU tukee miinoista kärsiviä sopimusvaltioita niiden pyrkimyksissä täyttää yleissopimuksen mukaiset sitoumuksensa. EU on vuodesta 2018 lähtien osallistunut 280 miljoonalla eurolla miinanraivaustoimiin. Myös EU:n jäsenvaltiot ovat maailman suurimpia avunantajia miinanraivauksen alalla. On selvästi tarpeen vahvistaa yhteistyötä, avunantoa ja resurssien käyttöönottoa miinoista vapaan maailman saavuttamiseksi. Taloudellisten resurssien puute on merkittävä haaste, ja EU kehottaa kaikkia toimijoita, niin julkisia kuin yksityisiäkin, tutkimaan yhdessä vaihtoehtoja uusien ja vaihtoehtoisten rahoituslähteiden löytämiseksi.
10. Muiden kuin jalkaväkimiinojen osalta EU korostaa niitä humanitaarisia vaikutuksia ja raskaita seurauksia, joita niiden umpimähkäinen ja suhteeton käyttö aiheuttaa yhteiskunnan ja talouden kehitykselle. Vaikka muut kuin jalkaväkimiinat ovat laillisia aseita, osapuolilla on velvollisuus varmistaa, että niitä käytetään kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti, muun muassa toteuttamalla kaikki mahdolliset varotoimet siviilien suojelemiseksi näiden aseiden vaikutuksilta. EU katsoo, että sopimusvaltioiden olisi aiheellista jatkaa keskustelua siitä, miten varmistetaan muutetun pöytäkirjan II noudattaminen, myös muiden kuin jalkaväkimiinojen osalta. Muita kuin jalkaväkimiinoja koskeva kysymys olisi sen vuoksi säilytettävä CCW-sopimuksen asialistalla tulevia keskusteluja varten sen varmistamiseksi, että korkeat sopimuspuolet voivat jatkaa asian käsittelyä rakentavasti ja avoimesti.

11. Kuudes tarkistuskonferenssi tarjoaa myös tilaisuuden varmistaa yleissopimuksen taloudellinen ja organisatorinen vakaus, mikä mahdollistaa vahvat ja pysyvät täytäntöönpanotoimet. EU toteaa erityisesti, että se, että korkeat sopimuspuolet maksavat vuotuiset maksuosuudet täysimääräisinä ja ajallaan, on välttämätöntä yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen tehokkaan toiminnan sekä täytäntöönpanon tukiyksikön työn turvaamiseksi. EU kehottaa kaikkia korkeita sopimuspuolia täyttämään taloudelliset velvoitteensa ajallaan ja kaikkia sopimusvaltioita maksamaan pakolliset rahoitusosuutensa ajallaan ja täysimääräisinä.
12. EU ilmaisee tukensa CCW-sopimuksen ja sen pöytäkirjojen ja erityisesti täytäntöönpanon tukiyksikön hallinnoinnille ja täytäntöönpanolle ja kannustaa YK:ta varmistamaan yleissopimuksen tehokkaan ja vaikuttavan täytäntöönpanon. Tältä osin EU on tyytyväinen voidessaan ilmoittaa, että EU myöntää kahden vuoden aikana 1,6 miljoonaa euroa rahoitustukea CCW-sopimuksen vahvistamiseen (neuvoston päätös (YUTP) 2021/1694, annettu 21. syyskuuta 2021). Tämä päätös on EU:lta selkeä poliittinen viesti siitä, miten suuren painoarvon unioni antaa monenvälisyydelle ja sääntöihin perustuvalle maailmanjärjestykselle ja miten tärkeänä se pitää CCW-sopimuksen vahvaa täytäntöönpanoa ja yleismaailmalliseksi saattamista.
-